

Data publikacji: 13.03.2022

Autor: Magdalena Kubiś, Barbara Turska

TIK w logopedii

Sygmatyzm (seplenienie) jest jednym z głównych zaburzeń, z jakimi borykają się dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Często możemy się spotkać ze stwierdzeniem, że ktoś sepleni, czyli nieprawidłowo realizuje głoski dentalizowane – s, z, c, dz (zaliczane do głosek szeregu syczącego), sz, ź, cz, dź (zaliczane do głosek szeregu szumiącego), ś, ź, ć, dź (zaliczane do głosek szeregu ciszącego).

Sygmatyzm możemy podzielić na sygmatyzm międzyzębowy (charakteryzuje się tym, że język wysuwa się między zęby), sygmatyzm przyzębowy (płaskie ułożenie przody języka zbyt mocno przylega do wewnętrznej części siekaczy), sygmatyzm wargowo-zębowy (język nie bierze udziału w artykulacji, a wargi i siekacze tworzą wąską szczelinę) oraz sygmatyzm boczny (charakteryzuje się nie symetrycznym ułożeniem języka, szczelina nie tworzy się w linii środkowej lecz z boku).

Seplenienie nie jest problemem izolowanym, często występuje razem z innymi trudnościami artykulacyjnymi oraz na jego wystąpienie składa się szereg przyczyn. Na pojawienie się sygmatyzmu wpływa: budowa języka, budowa wędzidełka, stan migdałów, stan zgryzu, tor oddechowy czy umiejętności słuchowe. Częste infekcje górnych dróg oddechowych czy alergie mogą powodować problemy oddechowe co przekłada się na prawidłową artykulację głosek. Nieprawidłowy wzorzec słuchowy czy zbyt długie używanie smoczka również negatywnie wpływają na prawidłową artykulację głosek, nie tylko tych dentalizowanych.

W terapii logopedycznej rozróżniamy: elizje, kiedy osoba omija daną głoskę, substytucje, kiedy zamienia jedną głoskę na inną oraz deformacje, kiedy głoska jest realizowana w sposób zniekształcony. Najczęściej spotykanymi rodzajami są substytucje głosek szeregu szumiącego do głosek szeregu syczącego.

Z roku na rok coraz więcej dzieci wymaga terapii logopedycznej, dlatego tak przydatne jest wprowadzanie nowych technologii do sektora terapeutycznego, tak

aby nawet nauczyciele-specjaliści mogli wprowadzać innowacje podczas swoich zajęć. Znaczącym narzędziem dla logopedów jest używanie mikrofonu logopedycznego, który umożliwia dziecku nagranie i wysłuchanie swojej artykulacji. Dzięki takiej innowacji dziecku łatwiej jest zrozumieć trudność, nad którą pracuje.

Terapię logopedyczną głosek szeregu szumiącego należy rozpocząć od eliminacji przyczyny. Często przyczyną jest zbyt mała sprawność języka oraz brak jego pionizacji. W takim przypadku należy rozpocząć od usprawnienia narządu, jak i innych narządów artykulacyjnych. Po zakończeniu etapu przygotowawczego przechodzimy do wywołania głoski (na przykładzie głoski - sz) w sylabach w nagłosie, śródgłosie, wygłosie (sza, asza, asz) w wyrazach w nagłosie, śródgłosie i wygłosie (szalik, kasztan, kalosz) w wyrażeniach w nagłosie, śródgłosie i wygłosie (szop Szymona, mieszkanie Łukasza, kapelusz w koszu) w zdaniach (Mateusz i Szymon grają w szachy w szkole, Natasza szyje na szydełku poszewkę na poduszkę) oraz utrwalanie w mowie spontanicznej. Przez te wszystkie etapy możemy przejść z wykorzystaniem programu „Logopedia Platinum” eduSensus wyd. Nowa Era.

Autorefleksja

Cele lekcji zostały zrealizowane poprzez pracę uczniów podczas zajęć, jak i staranne wykonanie zadania domowego, co pozwoliło nam do przejścia do kolejnego etapu, jakim jest utrwalenie ćwiczonej głoski w wyrażeniach. Podczas tej, jak i innych lekcji, zajęcia zostały urozmaiczone wykorzystaniem programy „Logopedia Platinum” serii eduSensus wyd. Nowa Era. Dzięki programowi zajęcia stały się ciekawsze, a uczniowie chętniej i aktywniej brali w nich udział.

Zapraszam do zapoznania się ze scenariuszem zamieszczonym poniżej artykułu.

Magdalena Kubiś

logopeda w Szkole Podstawowej nr 33 im. 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej w Lublinie

Pliki do pobrania

[M_Kubis_scenariusz.pdf, 637.99 KB](#)

[Powrót do poprzedniej strony](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)